

22.4.2010

KOMUNIKAT DLA POSŁÓW

Dotyczy: Petycji 0589/2009, którą złożył Jean-Philippe Ducart (Belgia) w imieniu Test Achats asbl, opatrzoną jednym podpisem, w sprawie pogwałcenia prawa do ochrony prywatnej własności udziałowców FORTIS Bank

1. Streszczenie petycji

Składający petycję sugerują, że rząd belgijski pogwałcił prawo do ochrony prywatnej własności w przypadku zakupu aktywów spółki FORTIS Holding, a następnie sprzedaży swych udziałów bankowi BNP Paribas. Twierdzą oni, że w obu przypadkach – zakupu przez rząd belgijski aktywów, a następnie sprzedaży tych samych aktywów BNP Paribas – aktywa banku zostały zbyt nisko wycenione, a rząd działał siłą, nie zasięgając opinii udziałowców ani nie uzyskując ich zgody na posiedzeniu akcjonariuszy. Walne zgromadzenie akcjonariuszy z dnia 28 kwietnia 2008 r. ostatecznie zgodziło się na sprzedaż Banku FORTIS.

Test Achats asbl twierdzi, że działania rządu belgijskiego doprowadziły do nieodwracalnego pogwałcenia prawa akcjonariuszy FORTIS do posiadania prywatnej własności, ponieważ większość aktywów spółki, w której posiadają udziały, została sprzedana poniżej ich wartości, aby wykluczyć dalszy wzrost wartości udziałów..

2. Dopuszczalność

Petycja uznana została za dopuszczalną dnia 9 września 2009 r. Zwrócono się do Komisji, aby dostarczyła informacje (art. 202 ust. 6 Regulaminu).

3. Odpowiedź Komisji, otrzymana dnia 26 października 2009 r.

Składający petycję wyraźnie sprzeciwia się sprzedaży aktywów Fortis i procesowi, który do niej doprowadził, co leży w gestii państw członkowskich.

Komisja zbadała nabycie aktywów Fortis przez państwo belgijskie i holenderskie, do którego doszło między 28 września 2008 r. a 5 października 2008 r., ponieważ zakup taki może obejmować elementy pomocy państwa dla podmiotu sprzedającego, szczególnie wówczas, gdy państwo płaci cenę przekraczającą kwotę, którą normalny inwestor zapłaciłby za odnośne aktywa w podobnych okolicznościach. Właściwe prawodawstwo, a przede wszystkim art. 87 i 88 traktatu WE oraz rozporządzenie Rady nr 659/1999, zobowiązuje Komisję do zbadania takiej pomocy bez względu na to, czy ją zgłoszono, czy nie. Władze belgijskie i holenderskie powiadomiono o rzeczonych działaniach.

Komisja przesądziła o charakterze tych działań państwa w decyzji z dnia 3 grudnia 2008 r. i 12 maja 2009 r.¹. W swojej decyzji z dnia 3 grudnia 2008 r. Komisja stwierdziła w szczególności, że cena zapłacona przez władze belgijskie za 49,9% aktywów Fortis Banku S.A. w dniu 28 września była znacznie wyższa od ceny proponowanej przez potencjalnych kupców w tym samym czasie. Dlatego zastrzyk kapitału otrzymany od władz belgijskich stanowi pomoc na podstawie art. 87 ust. 1 traktatu WE. Komisja stwierdziła też, że warunki zakupu Fortis Bank Nederland w dniu 3 października 2008 r. oraz drugiej połowy kapitału Fortis Banku S.A. w dniu 5 października 2008 r. również stanowiły pomoc państwa dla podmiotu sprzedającego. We wspomnianej decyzji Komisja uwzględniła jednak to, że Fortis Bank jest największym bankiem depozytowym na rynku belgijskim. Dlatego likwidacja takiej instytucji finansowej spowodowałaby poważne zakłócenia w funkcjonowaniu belgijskiej gospodarki, szczególnie w kontekście światowego kryzysu finansowego. Z tego powodu Komisja doszła do wniosku, że pomoc państwa udzielona przez władze belgijskie i holenderskie była zgodna z przepisami dotyczącymi pomocy państwa.

Decyzji z dnia 3 grudnia 2008 r. nie zaskarżono w ciągu dwóch miesięcy od momentu jej opublikowania. Jest to termin określony w art. 230 traktatu WE.

Wnioski

W odniesieniu do prawa wspólnotowego opinia Komisji w tej sprawie jest definitywna i ostateczna. Nie zgadza się ona z poglądem składającego petycję, iż aktywa spółki Fortis sprzedano poniżej wartości.

4. Dodatkowa odpowiedź Komisji, otrzymana dnia 22 kwietnia 2010 r.

Po przekazaniu swoich uwag w październiku 2009 r. Komisja zbadała nabycie Fortis Banku przez państwo belgijskie, które odbyło się dwuetapowo: i) zastrzyk kapitału w dniu 28 września 2008 r., który dał państwu 49,9% udziału w banku, oraz ii) zakup pozostałych 50,1% od holdingu Fortis w dniu 5 października 2008 r. Komisja poddała te dwie transakcje ocenie, ponieważ mogą one zawierać element pomocy państwa zarówno dla banku, jak i dla podmiotu sprzedającego, zwłaszcza jeśli państwo płaci cenę zakupu przekraczającą cenę, jaką zapłaciłby normalny inwestor za przedmiotowe aktywa w podobnych okolicznościach. Właściwe prawodawstwo, zwłaszcza art. 107 i 108 TFUE i rozporządzenie Rady nr 659/1999,

¹ Opublikowane decyzje można znaleźć na następujących stronach internetowych:

http://ec.europa.eu/community_law/state_aids/comp-2009/n255-09.pdf;

http://ec.europa.eu/competition/state_aid/register/ii/doc/NN-42-2008-WLWL-fr-03.12.2008.pdf.

zobowiązuje Komisję do badania tego typu pomocy bez względu na to, czy ją zgłoszono, czy nie. Władze Belgii poinformowały o przedmiotowych działaniach. W dniach 3 grudnia 2008 r. i 12 maja 2009 r.¹ Komisja podjęła decyzję dotyczącą wspomnianych działań podjętych przez państwo. W punkcie 35 swojej decyzji z dnia 3 grudnia 2008 r. Komisja stwierdziła zwłaszcza, że cena zapłacona przez władze belgijskie za 49,9% aktywów Fortis Bank S.A. (w ramach zwiększenia kapitału) w dniu 28 września była znacznie wyższa od ceny proponowanej przez wszystkie inne instytucje finansowe w tym samym czasie. Dlatego w ust. 38 tej samej decyzji Komisja stwierdziła, że zastrzyk kapitału wykonany przez władze Belgii stanowił pomoc w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE. Co się tyczy zakupu przez państwo pozostałych 50,1% kapitału Fortis Banku w dniu 5 października 2008 r., w punkcie 66 decyzji z dnia 3 grudnia 2008 r. Komisja uznała, że ono również stanowiło pomoc. Jeśli chodzi o sprzedaż 75% kapitału Fortis Banku BNP Paribas w dniu 5 października, w punkcie 59 tej samej decyzji Komisja zauważyła, że spośród licznych inwestorów, z którymi skontaktowano się w poprzednich dniach, BNP Paribas był jedynym, który w owym czasie nadal wykazywał realne zainteresowanie zakupem pakietu kontrolnego w Fortis Banku i że cena zapłacona przez BNP Paribas była wówczas ceną rynkową.

Powyższe informacje pokazują, że Komisja poddała już starannej analizie przedmiotowe transakcje i uznała, że holding Fortis – a zatem i udziałowcy tego holdingu – nie otrzymał ceny poniżej ceny rynkowej. Przeciwnie, Komisja uznała, że interwencja Belgii pozwoliła holdingowi Fortis i jego udziałowcom uzyskać podczas sprzedaży Fortis Banku cenę przewyższającą cenę rynkową. Wnioski te nie są zgodne z twierdzeniem składającego petycję, jakoby w przedmiotowym przypadku doszło do pogwałcenia ochrony własności prywatnej.

Wnioski

Opinia Komisji w przedmiotowej sprawie, przy uwzględnieniu prawa Wspólnoty, jest definitywna i zamknięta. Nie jest ona zgodna z opinią składającego petycję o sprzedaży akcji Fortis po zaniżonej cenie.

¹ Decyzje te zostały opublikowane w Dz.U. C 80 z 3.4.2009, s. 7 i Dz.U. C 178 z 31.7.2009, s. 2.